

Neptun kód:		BTTON402PRE		
Az óra címe:		Oktató:	Tárgyjegyző:	
A Kárpát-medence vaskora		Tankó Károly	P. Fischl Klára	
Az óra tanterv szerinti felhasználhatósága:				
Az óra típusa:	Beszám. kötelezettség	Heti óraszám:	Kreditérték:	Előfeltétel:
Előadás	Kollokvium	2	3	-
Az óra rövid tartalmi ismertetése:				
Vaskor régészete. Történeti események és kulturális változások Európában és a Kárpát-medencében a Kr.e. I évezredben, a régészeti adatok tükrében.				
Az óra tematikája, vizsgakérdések stb. részletes ismertetése:				
<ol style="list-style-type: none"> 1. Vaskor kutatásának története és kronológiai kérdései. 2. Korai vasfelhasználás a Kárpát-medencében. A Mezőcsát-kultúra. 3. Szkíták. 4. Az Alföld szkíta kora. Vekerzug-kultúra. 5. Keleti-Hallstatt-kultúra. 6. A Dunántúli Hallstatt-kultúra erődített települései és halomsíros temetői. 7. Késő-Hallstatt fejedelmi központok és a La Tène-kultúra születése Európában. 8. Kelta expanzió a történeti és régészeti források tükrében. 9. Késővaskori településtörténet a Kárpát-medencében. 10. Temetkezési szokások, fegyverzet és viselet. 11. Istenek és kultuszok, a kelta művészet világa. 12. Oppidum-kultúra és romanizáció. 				
Jegy szerzésének feltételei:				
Fontosabb kötelező irodalom jegyzéke:				
KEMENCZEI, T.: Az Alföld szkíta kora. In: Havassy, P. (szerk.): <i>Hatalmasok viadalokban. Az Alföld szkíta kora.</i> Gyulai Katalógusok 10. Gyula 2001, 7-36.				
FODOR, I. – KULCSÁR, V.: <i>Szkíta aranykincsek.</i> Magyar Nemzeti Múzeum, Budapest 2009.				
SZABÓ, M.: Pannónia a római foglалás előtt (La Tène kor). In: Mócsy, A. (szerk.) <i>Pannónia régészeti kézikönyve.</i> Budapest 1990, 15-29.				
SZABÓ, M.: <i>A keleti kelták. A késő vaskor a Kárpát-medencében.</i> Bibliotheca Archaeologica. Budapest, 2005.				
Fontosabb ajánlott irodalom jegyzéke:				
GALLUS, S. - HORVÁTH, T.: <i>A legrégebb lovasnép Magyarországon - Un peuple cavalier préscythique en Hongrie. A korai vaskorból való régészeti hagyatéka és euráziai kapcsolatai - trouvailles archéologiques du premier age du fer et leurs relations avec l'Eurasie</i> Dissertationes Pannonicae 2/9. Budapest 1939.				
PATEK, E.: <i>Westungarn in der Hallstattzeit.</i> Weinheim 1993				
BOTTYÁN, Á. <i>Szkíták a magyar Alföldön.</i> Régészeti Füzetek 1. Budapest 1955.				
KEMENCZEI, T.: <i>Studien zu den Denkmälern skythisch geprägter Alföld Gruppe.</i> Inventaria Praehistorica Hungariae XII. Budapest 2009.				
HAVASSY P. (szerk.) <i>Hatalmasok Viadalokban. Az Alföld szkíta kora. (Sie sind in Kämpfen siegreich. Das Zeitalter der Skythen in der Tiefebene).</i> Gyulai Katalógusok 10. Gyula 2001.				
NEBELSICK, L. D. – EIBENR, A. - LAUERMAN, E. – NEUGEUBER, J.-W.: <i>Die Hallstattkultur im Osten Österreich.</i> St.Pölten-Wien 1997.				
BÓNIS, B. É.: Die spät-keltische Siedlung Gellérthegey-Tabán in Budapest. <i>Archaeologia Hungarica</i> 47. Budapest 1969.				
HELLEBRANDT: Celtic Finds from Northern Hungary. (Corpus of Celtic Finds in Hungary III.)				

Budapest 1999.

HUNYADI, I.: *Kelták a Kárpátmedencében*. Dissertaciones Pannonicae II.18. Budapest 1942-44.

MÁRON, L.: A korai La Tène sírok leletanyaga - Das Fundinventar der Frühlatène-Gräber

Dolgozatok a M. Kir. Ferencz József-Tudományegyetem Archeologiai Intézetéből 9-10/1-2.

Szeged 1934

MÁRTON, L.: *A korai La Tene-kultúra Magyarországon - Die Frühlatenezeit in Ungarn*

Archaeologia Hungarica 11. Budapest 1933.

MOSCATI, S. - FREY, O. H. - KRUTA, V.: *The Celts / Les Celtes / I Celti*. Palazzo Grassi.

Milano 1991.

SZABÓ, M.: *A kelták nyomában Magyarországon*. Hereditas. Budapest 1971.

SZABÓ, M.: Kelta harcosok Delphoi előtt és után. Adalékok az ókori kelták történetének egyik kritikus periódusához. *Antik Tanulmányok* 38, 1994, 37-56.

SZABÓ, M (dir.): *L'habitat de l'époque de La Tène á Sajópetri – Hosszú-dűlő*. Budapest 2007.

NEUGEBAUER, J.-W. *Die Kelten im Ostenösterreichs*. St.Pölten-Wien 1992.

FICHTL, S.: *La ville celtique. Les oppida 150 av. J.-C. à 15 ap. J.-C.* Paris 2000.

Egyéb tudnivalók:

<http://tortenelemszak.uni-miskolc.hu/>